

15.10.2025

Opetushallitus
lausuntopalvelu.fi

Viite: OPH-5947-2025

Tehy ry:n lausunto varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden luonnoksesta

Valtioneuvosto hyväksyi lain varhaiskasvatustalain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta. Laki tuli voimaan 1.1.2025.

Opetushallituksen tehtävänä on päivittää varhaiskasvatussuunnitelman perusteet vastaamaan varhaiskasvatustalain 540/2018 tullutta muutosta koskien pykälän 22 § kumoamista. Pykälässä 22 § säädettiin paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta.

Opetushallitus antaa määräyksen varhaiskasvatussuunnitelman perusteista vuoden 2025 aikana.

Lausuntopalvelun kysymykset ja Tehy ry:n vastaukset:

Palautetta ja muutosehdotuksia perusteluonnoksen lukuun 1

Sivu 6: Varhaiskasvatuksen järjestäjä varmistaa, että henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuksen paikalliseen suunnitteluun ja kehittämiseen

Tehy: Kaikilla henkilöstöryhmillä tulee olla mahdollisuus osallistua paikalliseen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Palautetta ja muutosehdotuksia perusteluonnoksen luvuista 2-7

Sivut 7-8: Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan lapsen mahdollinen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki, sen toteuttaminen sekä tuen vaikuttavuuden ja tukitoimien toteutumisen arviointi. Jos lapsella on jokin pitkäaikainen sairaus, joka vaatii lääkehoitoa, laaditaan hänelle terveydenhuollossa lääkehoitosuunnitelma. Siltä osin kuin lääkehoitosuunnitelmaan sisältyvät tiedot ovat välttämättömiä lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi, kirjataan ne lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Lääkehoidon toteuttamisesta varhaiskasvatuksessa sovitaan paikallisesti.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat: välttämättömät tiedot lapsen mahdollisesta lääkehoitosuunnitelmasta

Tehy: Sosiaali- ja terveysministeriön opas Turvallinen lääkehoito: Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen (2021) ohjaa kaikkia lääkehoitoa toteuttavia yksiköitä myös varhaiskasvatuksessa. Lääkehoidon organisointi varhaiskasvatuksessa tapahtuu suunnitelmallisesti edeten kunnan tasolta yksikkökohtaisesti aina lapsikohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan saakka.

15.10.2025

Jokaiselle varhaiskasvatuspäivän aikana lääkehoitoa tarvitsevalle lapselle tulee tehdä lääkehoitosuunnitelma, joka perustuu paikalliseen ja toimipaikkakohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan. Näin ollen tulee nykyinen kirjaus säilyttää eli *Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat: mahdollinen suunnitelma lääkeshoidosta.*

Sivu 14: Varhaiskasvatuksen järjestäjällä on velvollisuus kertoa kaikille varhaiskasvatukseen oikeutettujen lasten huoltajille varhaiskasvatuksen tavoitteista ja toiminnasta sen eri toimintamuodoissa.

Tehy: Kirjaus on kannatettava ja edellyttää aktiivista toimijuutta varhaiskasvatuksen järjestäjältä niin että kaikille varhaiskasvatukseen oikeutettujen lasten huoltajille kerrotaan varhaiskasvatuksen tavoitteista ja toiminnasta sen eri toimintamuodoissa.

Sivu 33: Varhaiskasvatuksessa tehdään yhteistyötä myös lastenneuvolan ammattilaisten, lastensuojelun sekä muiden terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden toimijoiden kanssa. Yhteistyön merkitys korostuu, kun jollain näistä tahoista herää huoli lapsen kehityksestä tai hyvinvoinnista tai kun lapsen tukea suunnitellaan ja järjestetään.

Tehy: Yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa tulee kehittää ja vahvistaa merkittävästi. Varhaiskasvatuksessa on suuri määrä lapsia, jotka tarvitsevat lääkehoitoa tai sairaanhoidollisia toimenpiteitä varhaiskasvatuspäivän aikana. Yhteistyörakenteiden tarve korostuu tilanteissa, joissa henkilökuntaa tarvitsee perehdytystä, koulutusta, konsultaatiota, osaamisen varmistamista sekä lääkehoitoon tarvittavia lupia. Puutteelliset yhteistyörakenteet vaarantavat lasten terveyttä sekä henkilökunnan työturvallisuutta ja työhyvinvointia.

Sivu 39: Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten kielellisten taitojen ja valmiuksien sekä kielellisten identiteettien kehittymistä. Kieli on lapsille sekä oppimisen kohde että väline. Sen avulla lapsi ottaa haltuun erilaisia tilanteita ja asioita sekä toimii vuorovaikutuksessa muiden kanssa, ilmaisee itseään ja hankkii tietoa. Lasten kielellistä kehitystä tukee monipuolinen varhaiskasvatuksen kieliympäristö sekä yhteistyö huoltajien kanssa. Varhaiskasvatuksessa lapsille annetaan kannustavaa ja johdonmukaista palautetta heidän kielenkäyttö- ja vuorovaikutustaidoistaan.

Tehy: Kielellä on keskeinen merkitys lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa. Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten kielellisten taitojen ja valmiuksien sekä kielellisten identiteettien kehittymistä. Varhaiskasvatuksen henkilöstö toimii lapsille kielellisinä malleina. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä tulee olla hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä kielitaito. Riittävän kielitaidon vaatimus tulee lisätä varhaiskasvatustalakiin ja tulee huomioida varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa.

15.10.2025

Sivu 58: Varhaiskasvatuksen toimipaikoissa arvioidaan aina tapauskohtaisesti, voidaanko lääke- tai sairaudenhoito toteuttaa osana lapsiryhmän perustoimintaa. Jokaisen lapsen kohdalla tehdään lapsen tilanteen kokonaisarviointi. Lapsen lääke- tai sairaudenhoito ei ole riippuvainen varhaiskasvatuslain mukaisesta tuen tasosta, vaan hoitoa annetaan tuen tasosta riippumatta lapsen tarpeen mukaan.

Tehy: Tämä kirjaus on ristiriitainen ja vaatii selkiyttämistä. Toisaalta toimipaikoissa arvioidaan tapauskohtaisesti, voidaanko lääke- tai sairaudenhoitoa toteuttaa osana lapsiryhmän toimintaa ja toisaalta, että lapsen lääke- tai sairaudenhoito ei ole riippuvainen varhaiskasvatuslain mukaisesta tuen tasosta, vaan hoitoa annetaan tuen tasosta riippumatta lapsen tarpeen mukaan.

Helsingissä 15.10.2025

Millariikka Rytkönen
Puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Eva Siitonen, sosiaalipoliittinen asiantuntija, Tehy ry, eva.siitonen@tehy.fi